

*Lars Henriksen, forsvarsadvokat i sager om skattesvig,
selskabstømning og momskarruseller:*

Sommerfugle i maven og viljen til at vinde

TEKST: ISABEL ROSADO
FOTO: JEPPE CARLSEN

Som forsvarsadvokat med speciale i økonomisk kriminalitet, er Lars Henriksens fornemmeste opgave at matche anklagemyndighedens ofte tunge bevisførelse og pege på de juridiske huller i en sag. Det er en duel hver gang, og målet er at vinde.

FORSVARSADVOKATERNE

HAN ER FORSVARER I den spektakulære udbytteskatsag, der handler om skattesvindler for 12,7 milliarder, og som har fået massiv omtale i medierne. Det samme har hans klient, en medarbejder i SKAT, der næsten ene mand stod for udbetalingen af udbytteskat og sendte pengene til aktionærer med bopæl i udlandet på baggrund af erklæringer og anmodninger om refusion af enorme summer. Problemet er nu ifølge SKAT, at aktionærerne har anmodet om langt højere udbytterefusion, end de var berettiget til for aktier, de muligvis aldrig har ejet.

Da Lars Henriksen fik mulighed for at være beskikket forsvarer i sagen, sagde han ja tak uden at blinke.

- Det er der, jeg har min spidskompetence, siger han med jysk lune og let nordjysk dialekt.

Den lille og den store

Udbytteskatsagen er usædvanlig, og beløbsstørrelsen er nok den højeste, han har haft med at gøre som forsvarer i de mange sager, han har haft om økonomisk kriminalitet, men det gør ikke nogen forskel på processen, og hvordan han griber en sag an.

- Dyk ned i dokumenterne, find hullerne og forsøg at overbevise retten om, at her er der begrundet tvivl. Eller at reglerne ikke kan anvendes på den måde, man gerne vil anvende dem på. Det er opgaven. Det er lige meget om det drejer sig om tretten milliarder, 200.000 eller mindre, opgaven er

den samme. Men arbejdsomfanget er forskelligt, og den eksisterende bistand man kan have behov for at søge om, er også forskellig i disse ofte svært tilgængelige sager.

Hvorvidt medarbejderen i SKAT udbetalte pengene som bevidst svindel og med forsæt, eller om svindlen fandt sted uagtsomt står stadig til domsafgørelse i den såkaldt "store udbyttesag". Men

manden, der i pressen er kendt som "Skatte-Sven", har allerede modtaget en dom og afsoner nu fem års fængsel for det, man kalder den "lille udbyttesag". Også i den sag var Lars Henriksen forsvarer. Her lykkedes det ham at få nedbragt straffen fra seks år i byretten til fem år i landsretten. I den lille sag viste det sig, at skattemedarbejderen havde tilbageført udbytte for 37 millioner til en tidligere bekendt i udlandet og selv modtaget knap to millioner på egen bankkonto som lån fra samme. Disse overførsler blev opdaget i forbindelse med efterforskningen af den store sag, der formentlig først bliver ført i retten om et par år, da den er langt mere omfattende, mere kompleks og kræver mere forberedelse hos anklagemyndigheden. Når man herfra er klar til at rejse tiltale, får Lars Henriksen travlt og skal selv dykke langt ned i dokumenterne i sagen.

- Hvis min klient bliver dømt i den store sag, kan det ende med en "livstidsdom", for han er godt oppe i årene, konstaterer Lars Henriksen.

Så det har han sat sig for at forhindre. Hver gang han har en klient, sætter han sig for at vinde. Det skal være målet i hver sag, ellers skal man lave noget andet, mener han.

Går den, så går den

Lars Henriksen har sjældent været ude for en klient, der erkendte sin skyld på forhånd.

- Mange siger, vi kendte ikke bestemmelserne, vi kendte ikke loven. Men den er ikke gangbar i systemet. For det kan alle jo komme og sige. Der findes eksempler på sager, der har været særligt komplicerede, og hvor klienterne ikke har haft forudsætningerne selv. De har måske hyret rådgivning, som heller ikke har set problemet, det er simpel uagtsomhed eller grov uagtsomhed. Men det er min erfaring, at der ikke skal meget til, at man ryger i forsæt på de her økonomiske sager. Man kan ikke sige: Jamen jeg har hyret en revisor og overladt det hele til ham, så det er ikke mit ansvar. Jeg kan da ikke blive straffet for det! Så plejer jeg at svare, at så har du som udgangspunkt opfyldt kriteriet for at handle groft uagtsomt. Det er skatteyderen, der hæfter i sidste ombæring. Men jeg har set eksempler, hvor det burde være det modsatte.

Spørgsmålet om skyld har ingen betydning for sagen.

- Jeg forholder mig overhovedet ikke til, om mine klienter er skyl-

FORSVARSADVOKATERNE

I denne og kommende udgaver af Advokaten kan du møde forsvarsadvokater, der fortæller om forskellige aspekter af arbejdet med strafferet, og de udfordringer de møder i deres virke.

K-News udkommer med en podcast med hver af de portrætterede.

*Det, der kommer ind gennem ørerne,
er ikke altid det, der når til hjertet.*

dige, eller om de lyver over for mig. Systemet er bygget op med en forsvarer og en anklager, og anklageren må naturligvis røgte sin egen opgave. Hvis min klient erkender, at han har gjort det, han er tiltalt for, så handler det om, hvor lang straf - eller for min part - hvor kort straf han skal have.

Sagerne handler om alt fra rod i regnskaber til svindel med skat og moms og spænder fra bedrageri og svindel med småbeløb på 100.000 til flere milliarder. De kan inddeles i tre kategorier: uagtsomhed som er straffri, til grov uagtsomhed som straffes med bøde, til forsæt som typisk straffes med fængsel. Det samme kan siges om drivkraften hos klienterne:

- Sløsethed i den milde ende, "går den, så går den" i midten – dem har jeg flest af, og så dødssynden grådighed i den sidste ende. Mine klienter er oftest helt almindelige mennesker, der ikke har været i berøring med strafferetssystemet før. Men motivet gør ingen forskel for, hvordan jeg fører deres sag.

Lars Henriksen har 80 - 100 verserende sager. Fra små sager der klarer med et møde hos SKAT til de helt store, der forløber over flere år.

- Jeg bliver typisk kontaktet af folk, der er helt rundt på gulvet, når de står anklaget. "Politiet kom klokken syv i morges, og ungerne græd. Hvad skal jeg gøre?" Min opgave er så at finde frem til, hvor vi kan gå til modangreb. Vi holder anklagemyndighederne skarpe, pointerer han.

Oftest er han kun sig selv, når sagerne skal granskes, men når modparten kører det tunge skyts i stilling, søger han bevilling til konsulentbistand, der hjælper med "talgyrnastikken" og med at dissekere dokumenterne. Indtil videre har han ikke haft brug for ekstern bistand i udbytteskatsagen.

- Det kan være, at det kommer. At der bliver rejst et spørgsmål, som jeg gerne vil høre en ekspert om.

Uanset hvad er det nødvendigt at have det fulde overblik over hver en sag.

- Man er nødt til at sætte sig ned og læse alle dokumenterne. Dem er der mange af i de her sager. Så finder jeg de svage punkter og tager en dialog med klienten. Hvor kan vi skaffe noget, der modsiger

anklagen? Der er voldsomme ressourcer på den anden side, og dem er man nødt til at kunne matche.

Den lektie lærte Lars Henriksen tidligt i sin karriere.

En million kroner i sofabordet

Den startede med civile skatteretssager i et lille advokatfirma i Aarhus.

- Vi kæmpede mod kammeradvokatens skattedrenge. Og de var dygtige og velforbredte. Når de kom i retten med en civil sag, så havde de de materialesamlinger med om civilretspraksis, alle forarbejder, spørgsmål til ministeren, og jeg ved ikke hvad. Vi lærte hurtigt på den hårde måde, at hvis vi skulle have et ben til jorden, så gjorde vi det samme. Og i dag har jeg alle juridiske dokumenter med i en sag. Proceduren bliver også udleveret skrifteligt, fortæller han.

I den første straffesag fik han lov til at møde i retten som fuldmægtig.

- En mindre forretningsdrivende havde gemt en million kroner i en plasticpose hjemme i sit sofabord. De penge blev stjålet ved et indbrud, og så fandt man senere pengene. Han havde kun anmeldt 10.000 kr. som stjålet, men man fandt godt 1,1 mio. kr. Det syntes SKAT jo var lidt underligt, for det stod ikke i hans selvangivelse under formueforklaring. Så rejste de en sag. Det gik godt. Han blev frifundet. Man må godt spare op i sit sofabord, selvom det er lidt usædvanligt.

Senere kom nogle af de helt store selskabstømmersager.

- Her var der mange penge involveret. Man købte selskaber, hvor der lå både penge og skattegæld, og så hævdede man alle pengene og solgte videre til en "skraldemand" som ikke betalte skatten. Senere kom alle moms-karruselsagerne, dem havde jeg også en del af. De var lidt tilsvarende, hvor man typisk sagde, at man købte mobiltelefoner og sendte dem rundt i en cirkel af selskaber og personer og bad om at få store beløb i negativ moms tilbage. "Skraldemændene" der til slut skulle betale momsen kunne typisk være kontanthjælpsmodtagere. Der var ingen telefoner, men fakturaerne kørte rundt. Simpel svindel.

Lars Henriksen har også været forsvarer i kreditkortsager, hvor SKAT har tjekket på hvilke kort, der bliver hævet i danske automater, og det

bliver afsløret, at folk har gemt formuer i udlandet. Der har været kendissager. Og advokater. Alle advokatsagerne er endt med gode resultater. Men for Lars Henriksen gør det ingen forskel, hvem klienten er. Hans arbejdsfilosofi er klar:

- Det er altid succeskriteriet at få klienten frifundet. Og hvis det ikke sker, skal man blive sur.

Målet er at vinde i retten hver gang. Og det er aldrig med is i maven. De to vigtigste egenskaber, han peger på, som er helt nødvendige i hans hverv, er kampgejst og flid.

- Du skal stadig have det lidt, ligesom når du er til eksamen. Du skal møde til sagen med sommerfugle i maven, og viljen til at vinde, og det har jeg stadigvæk. Hvis du taber, skal du også blive sur, men det må ikke vare længere end en dag, for så går det galt i det lange løb. Hvis du ikke kan mærke noget, skal du finde på noget andet at lave, mener han.

Mødet med klienter

Som forsvarsadvokat i store økonomiske sager, skal man nøje afbalancere mødet med sin klient og passe på, hvad man siger, og hvad man gør. Det er en af grundene til, at Lars Henriksen sammen med sine partnere og kolleger i advokatfirmaet TVC, der har specialiseret sig i økonomiske sager, med årene har samlet en tyk mappe af etiske regler.

- Der er mange regler, man skal passe på, og man bliver jævnligt sat i et dilemma. Vores etiske regelsæt er blandt andet stykket sammen ud fra det, som vi og kolleger har oplevet hen ad vejen, og som kan være et problem. For eksempel kan noget af det materiale, politiet arbejder med, blive udleveret med stempel på, der betyder, at man som forsvarer får det at vide, men fordi der foregår en efterforskning, må du ikke orientere din klient om det. Det er ikke svært at overholde, men der kan være nogle situationer, hvor klienten spørger ind til tingene. En typisk ting kan være telefonaflytninger.

Der kan desuden opstå situationer, hvor et vidne, som klienten har bragt på bane heller ikke gavner sagen.

- Jeg kan ringe op og spørge, hvad han ved. Hvis han så forklarer noget, hvor jeg tænker, at det vil da bringe klienten voldsomt i fedtet, så siger jeg tak for snakken og lægger røret på og gør ikke mere ud af det. Jeg orienterer heller ikke anklagemyndigheden om, at der findes sådan en mand. Det er ikke min opgave. Jeg skal holde anklagemyndigheden skarp, og hvis jeg kan finde det, så kan den også. Vi har adgang til de samme papirer. Den eneste forskel er, at jeg også altid har adgang til klientens forklaring.

Den psykologiske faktor

Det er langt fra blot de tørre tal og trættende regnskaber, man skal

have styr på som forsvarsadvokat i en sag om økonomi. Der er store følelser på spil. De bliver ikke mindre af, at det handler om skat og at være under anklage for at have taget af fælleskassen.

- Det handler i høj grad om en duel på bevisførelse, og det giver altid flere problemer, når det er staten, der er den bedragede. Anklagemyndigheden ved godt, hvilke kort der spilles bedst i den forbindelse. Der sidder dommere og domsmænd med almindelig indkomst, hvoraf der er trukket A-skat, og en offentligt ansat embedsmand fra SKAT forklarer dem, hvor forfærdeligt det hele er. Du arbejder rigtigt op ad bakke i de her sager, hvis ikke du har lige så meget med som dem, og det er ikke blevet nemmere at vinde med årene, siger han.

Der er altid en menneskelig faktor og meget psykologi under en retssag, og når det handler om fælleskassen, mener Lars Henriksen, at der bliver stillet strengere krav til forklaringerne. Det hjælper heller ikke på retssikkerheden, når politikere kommenterer sager, før de er afgjort.

- Det er noget nyt, det er træls, og det er en usik, understreger han.

- Jeg siger nogle gange til klienterne, at de skal være opmærksomme på, at det er mennesker, der sidder bag ved disken. Så det, der kommer ind gennem ørerne, er ikke altid det, der når til hjertet. Nu taler vi om disruption i advokatbranchen og legal tech. Hvis vi nu kom derhen, hvor det var computere, der sad der bag disken, og som var forprogrammeret til at vurdere, hvad er enhver rimelig tvivl, så er jeg sikker på, at statistikken ville blive anderledes og flere af sagerne falde ud til klienternes fordel.

- Myndighederne har en høj troværdighed hos dommerne, hvilket efter min opfattelse ikke i alle sager er helt berettiget. En sags udfald afhænger meget af de mennesker, der skal træffe afgørelsen. Helt klart. ●

Lars Henriksen

Forsvarsadvokat. Partner i TVC Advokatfirma med kontor i Aarhus, København og Roskilde. Har været i firmaet siden han blev uddannet jurist i 1991.

Speciale i skatte- og afgiftsret samt strafferet, herunder særligt sager om økonomisk kriminalitet. Det gælder blandt andet sager om skattesvig, momssvig og afgiftssvig samt sager vedrørende bedrageri, dokumentfalsk, underslæb, skyldnersvig og kursmanipulation.

Gift og far til fire teenagepiger.

Fritiden går med lidt havearbejde og tid med familien.

